

AmCham Moldova
fighting for your business

**ASOCIAȚIA NAȚIONALĂ
A COMPANIILOR DIN
DOMENIUL TIC**

Către: Vladimir BOLEA
Viceprim-ministru, Ministru
Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale

Nr. 40 din 1 aprilie 2026

Ref.: Proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative (consolidarea cadrului normativ în domeniul urbanismului și construcțiilor)

Stimate domnule Viceprim-ministru,

Vă salutăm din numele Asociației Patronale „Camera de Comerț Americană din Moldova” (AmCham Moldova) și Asociației Naționale a Companiilor din sectorul TIC (ATIC).

Prin prezenta scrisoare, supunem atenție Dumneavoastră unele propuneri ale Asociațiilor pe marginea proiectului de Lege pentru modificarea unor acte normative (consolidarea cadrului normativ în domeniul urbanismului și construcțiilor)¹, precum urmează:

I. PROPUNERI NOI

1. Se propune completarea art. 150 alin. (4) lit. e) din Cod și expunerea lui în următoarea redacție:
„e) avizul emis de autoritatea competentă în domeniul sănătății publice – în cazul instalării stațiilor de radiocomunicații, cu excepția rețelelor de radioreleu și altor cazuri prevăzute de actele normative”.

Argumentare:

Conform pct. 50 din Regulamentul sanitar privind limitarea expunerii populației la câmpuri electromagnetice de la 0 Hz la 300 GHz, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 563/2024, **„50. Sunt exceptate de la procedura de avizare stațiile de radiocomunicații ce operează în benzile de frecvențe 8,3 kHz – 300 GHz, a căror putere echivalentă izotropică radiată maximă nu depășește valoarea de 10 W.”**, prevederile Codului urmând a fi adaptate corespunzător.

În afară de aceasta, în practica internațională, rețele de radioreleu nu sunt supuse autorizării sanitare (a se vedea pagina web a Comisiei Federale pentru Comunicații din SUA - [RF Safety FAQ | Federal Communications Commission](#)), fapt confirmat de reprezentanții autorităților competente din Europa la evenimente organizate cu participarea ARCOM și ANSP.

Această abordare vine de la faptul că antenele cu microunde sunt de tip punct la punct. Semnalele radio de la aceste antene călătoresc într-un fascicul direcționat de la o antenă de transmisie la antena de recepție, iar dispersia energiei cu microunde în afara acestui fascicul îngust este minimă sau nesemnificativă. În plus, aceste antene transmit folosind niveluri de putere foarte scăzute, de obicei de ordinul câțiva wați sau mai puțin. Măsurătorile au arătat că densitățile de putere la nivelul solului datorate

¹ <https://particip.gov.md/ro/document/stages/proiectul-de-lege-pentru-modificarea-unor-acte-normative-consolidarea-cadrului-normativ-in-domeniul/16174>

antelor direcționale cu microunde sunt în mod normal de mii de ori sau mai mult sub limitele de siguranță recomandate. În plus, locurile turnurilor cu microunde sunt în mod normal inaccesibile publicului larg. Expuneri semnificative de la aceste antene ar putea avea loc numai în cazul improbabil în care o persoană ar sta direct în fața și foarte aproape de o antenă pentru o perioadă de timp.

Conform celor convenite în cadrul ședinței comune a ARCOM, ANSP și operatorilor din domeniul comunicațiilor accesibile publicului, au fost efectuate și prezentate care ARCOM și ANSP rezultatele măsurărilor care confirmă inoportunitatea autorizării sanitare pentru rețele de radioreleu.

2. La articolul 3, se propune modificarea noțiunii „solicitant al actelor permissive (solicitant)” și expunerea ei în următoarea redacție:

„solicitant al actelor permissive (solicitant) – proprietarul terenului; superficiarul, cu acordul scris al proprietarului terenului; în cazul intervențiilor în timp asupra clădirii, excluzând lucrările de extindere a acesteia – proprietarul clădirii; în cazul amplasării dispozitivelor publicitare pe clădire – proprietarul clădirii sau locatarul, cu acordul scris al proprietarului clădirii; în cazul rețelilor edilitare (ingineresti), inclusiv de comunicații electronice, și al elementelor de infrastructură asociată acestor rețele – investitorul/beneficiarul sau furnizorul de rețele publice de comunicații electronice; în cazul drumurilor – beneficiarul; în cazul certificatului de urbanism informativ – orice persoană fizică sau juridică;”

Argumentare:

În redacția actuală, articolul 3 din Codul urbanismului și construcțiilor stabilește că, în cazul intervențiilor asupra clădirilor (cu excepția lucrărilor de extindere), solicitantul poate fi doar proprietarul clădirii.

Totuși, la modul practic, amplasarea dispozitivelor publicitare pe clădire se realizează de către persoane, altele decât proprietarul clădirii (locatari sau operatori din domeniul publicității) și ei sunt cei care inițiază, finanțează și exploatează efectiv dispozitivele publicitare.

Redacția în vigoare generează următoarele probleme care se doresc a fi soluționate prin această intervenție:

- transferarea integrală a sarcinilor administrative asupra proprietarilor de clădiri, chiar și în lipsa unui interes economic direct;
- imposibilitatea locatarilor bunului imobil de a acționa ca solicitant, deși sunt utilizatori efectivi ai dispozitivelor publicitare;
- apariția unui decalaj între deținătorul autorizației de construire și utilizatorul efectiv al dispozitivului publicitar;
- dificultăți în administrarea obligațiilor fiscale și contractuale aferente dispozitivelor publicitare;
- necesitatea instituirii unor mecanisme contractuale complexe între proprietari și locatari.

Soluția propusă este una limitată și proporțională, aplicabilă exclusiv în domeniul publicității exterioare și nu afectează regimul general al intervențiilor asupra clădirilor.

II. PROPUNERI PE CONȚINUTUL PROIECTULUI DE LEGE

3. Art. II din proiectul de lege

Potrivit art. II din proiectul de lege:

„1. articolul 98 alineatul (2) se completează cu litera f) cu următorul conținut:

„f) demolarea construcției neautorizate.”;

2. se completează cu articolul 106³ cu următorul conținut:

„Articolul 106³. Demolarea construcției neautorizate

(1) Demolarea construcțiilor neautorizate constă în demolarea, dezechiparea, desfacerea, demontarea, dezmembrarea forțată a părților și elementelor de construcție executate neautorizat, cu încălcarea prevederilor normative, a documentației de urbanism și amenajare a teritoriului, cu readucerea după caz a terenului la starea lui de până la executarea lucrărilor ilegale de construcție.

(2) Demolarea construcțiilor neautorizate se poate dispune de către instanța de judecată în cazul în care persoana este găsită vinovată de comiterea infracțiunilor prevăzute la art. 257, 257¹ și 258, și atrage, după caz demolarea totală sau parțială a construcțiilor neautorizate sau construite ilegale cu readucerea după caz a terenului la starea lui de până la executarea lucrărilor ilegale de construcție.

(3) Demolarea construcțiilor neautorizate se dispune de către instanța de judecată sau de procuror în cazul clasării cauzei penale sau a procesului penal, încetării urmăririi penale sau liberarea de răspundere penală sau al expirării termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

(4) Demolarea construcțiilor neautorizate se execută de către persoana condamnată pe cont propriu, ori de autoritatea administrației publice locale sau executorul judecătoresc cu încasarea ulterioară de la persoana condamnată a cheltuielilor suportate.”

Se propune revizuirea art. II din proiectul de lege având în vedere următoarele considerente:

- a. Executarea lucrărilor de construcție fără autorizație constituie deja o contravenție reglementată la art. 177 din Codul contravențional (încălcarea legislației și a documentelor normative în amenajarea teritoriului, urbanism și construcții).

De asemenea, același Cod contravențional, reglementează la rândul său, în art. 439⁴, măsura de siguranță - demolarea construcțiilor neautorizate și/sau defrișarea arborilor și arbuștilor.

Având în vedere normele de mai sus, credem ca este cazul să fie analizate motivele insuficienței măsurilor deja prevăzute de Codul contravențional și, doar dacă va fi cazul, să fie operate modificări în Codul penal.

- b. Alineatul (3) al art. 106³ din proiect prevede că demolarea construcției neautorizate poate fi dispusă de către procuror – fără participarea instanței de judecată – în cazul clasării cauzei penale sau a procesului penal; încetării urmăririi penale; liberării de răspundere penală sau expirării termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

Aceste situații au în comun absența unei hotărâri judecătorești irevocabile privind vinovăția persoanei. Cu alte cuvinte, procurorul ar putea să dispună demolarea fizică și ireversibilă a unui imobil fără ca

AmCham Moldova
fighting for your business

vreo instanță să fi stabilit definitiv vinovăția constructorului sau proprietarului, fapt care trezește îngrijorări.

- c. Art. 41 din Codul de procedură penală stabilește competența judecătorului de instrucție în materia controlului judiciar al urmăririi penale. Conform acestei norme, chiar și acțiunile cu caracter temporar și reversibil sunt supuse autorizării judiciare prealabile, inclusiv efectuarea percheziției, punerea sub sechestru a bunurilor, interceptarea comunicărilor sau internarea persoanei în instituție medicală.

Toate aceste măsuri sunt, prin natura lor, temporare și reversibile: sechestrul poate fi ridicat, interceptarea încheiată, persoana eliberată. Cu toate acestea, legiuitorul a considerat că ele necesită control judiciar prealabil sau imediat ulterior, tocmai pentru a proteja drepturile fundamentale ale persoanei.

Demolarea, în contrast, este o măsură ireversibilă prin excelență, care distruge definitiv un bun imobil. Este paradoxală situația în care o măsură mai invazivă (demolarea) este sustrasă controlului judiciar, în timp ce măsuri relativ mai puțin invazive îl implică în mod obligatoriu.

Această construcție normativă este vulnerabilă și din perspectiva art. 6 din CEDO (dreptul la un proces echitabil) și a art. 1 din Protocolul nr. 1 la CEDO (protecția proprietății), care impun ca orice măsură de priver de proprietate să fie supusă unui control judiciar efectiv.

Vă mulțumim pentru colaborare și vă rugăm să nu ezitați să ne contactați pentru orice informații suplimentare.

Cu respect,

Mila MALAIRĂU
Director Executiv
AmCham Moldova

Irina ORIOL
Director Executiv
ATIC